

Kunstgras bevat veel kankerverwekkers

Mark Misérus
Amsterdam

Bij elf gemeenten en voetbalclubs die tot nu toe zelf hun kunstgras hebben laten onderzoeken, zijn hogere concentraties kankerverwekkende stoffen aangetroffen dan in consumentenproducten is toegestaan. Dat blijkt uit de rapportages die in het bezit zijn van de Volkskrant. Toxicologen pleiten ervoor de norm voor consumentenproducten ook te laten gelden voor het rubbergranulaat op kunstgrasvelden.

De bevindingen komen overeen met een analyse van de NOS waaruit blijkt dat bij 58 van 60 onderzochte clubs hetzelfde aan de hand is met de zwarte korrels van versnipperde autobanden. Van deze 60 clubs zijn er 50 onderzocht door de bandenbranchevereniging VACO.

Tussen de 30 en 40 Nederlandse voetbalclubs en gemeenten hebben een eigen onderzoek naar kunstgrasvelden ingesteld. Zij willen zo snel mogelijk duidelijkheid over de gezondheidsrisico's.

Het is niet bewezen of het schadelijk is te voetballen op de velden met de hoge concentraties schadelijke stoffen, ook doordat deugdelijke onderzoeken ontbreken. Rubberkorrels vallen in de EU en daarmee ook in Nederland onder de norm voor mengsels van stoffen. Die staat veel hogere concentraties kankerverwekkende stoffen toe: in totaal 1.000 milligram per kilo.

Bij consumentenproducten gelden veel strengere eisen. Daarbij wordt in eerste instantie gekeken naar de acht polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's) die het product bevat. Deze staan op de lijst van kankerverwekkende stoffen. Als de concentratie van een van deze PAK's hoger is dan 1 mg/kg, mag een product niet worden verkocht. Die norm is zelfs 0,5 mg/kg als kinderen ermee in aanraking kunnen komen.

9

MAAL de norm voor consumentenproducten is het gehalte aan benzo(a)antraceen

Drie door de Volkskrant geraadpleegde toxicologen uit Nederland, België en de VS pleiten er dan ook voor rubbergranulaat te beschouwen als consumentenproduct. Zij wijzen op het voorzorgsprincipe: zo lang niet vaststaat wat de risico's zijn van spelen op kunstgras, is het raadzaam uit te wijken naar natuurlijk gras. 'De centrale vraag is hoeveel contact er is met de rubberkorrels. Kan het worden ingeademd of ingeslikt? Die risico's zijn nooit goed onderzocht', zegt de Amerikaanse toxicoloog David Brown.

Het RIVM onderzoekt daarom of het

kwaad kan de dampen die van kunstgrasvelden komen, in te ademen en wil weten wat de gevolgen zijn als korrels worden doorgeslikt of met de (open) huid in aanraking komen.

Clubs als ZVW Pelikaan in Zwijndrecht nemen liever het zekere voor het onzekere en hanteren de veiligere norm. 'Wij hebben al onze leden verboden op kunstgras te spelen', zegt voorzitter Hans Kostense.

De club ontving onlangs de resultaten van een bij het Schiedamse Nofa-Lab uitgevoerde onderzoek naar de rubberkorrels op het complex en Kostense zegt zich 'rot te zijn geschrokken'. De resultaten laten vooral hoge concentraties zien van het schadelijke benzo(a)antraceen (negen keer de norm voor consumentenproducten) en chryseen (acht keer de norm) zien.

In Valkenswaard hebben drie clubs aan het door de gemeente betaalde kunstgrasonderzoek meegedaan. De gemeente, die de normen van het Rijk volgt, adviseert de clubs op het kunstgras te blijven spelen, maar daaraan weigert de SV Valkenswaard gehoor te geven. 'Wij vertrouwen het niet meer', zegt voorzitter Jacques van Gerven.

Hij wist niet wat hij aanmoest met het advies van de onderzoekers van het Utrechtse KeyToxicology die de drie clubs onder de loep namen. 'Ze concluderen dat er geen acuut gevaar voor de volksgezondheid valt te verwachten. Ik weet ook wel dat er geen tien spelers dood neervallen als je ze op kunstgras laat spelen. Maar wat zijn de gevolgen voor de gezondheid op de lange termijn? Dat kan niemand me vertellen.'